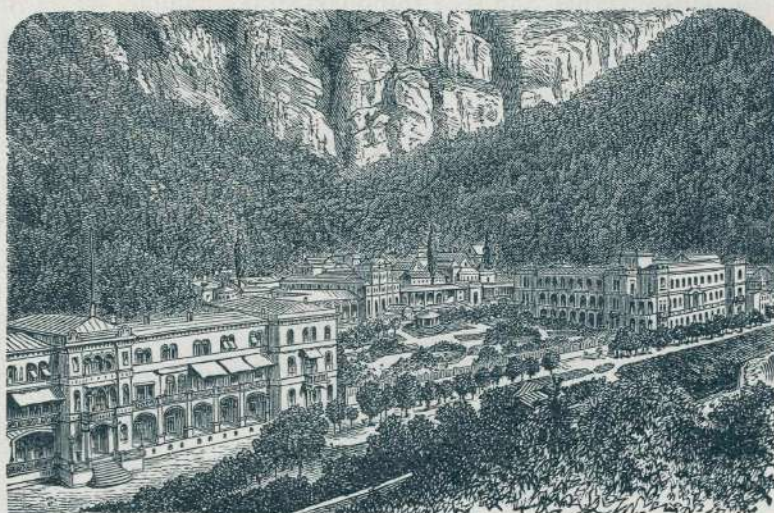


tedanja uporniška vlada, se je vstaški vodja Košut zbal, odpovedal se vrhovni oblasti in jo izročil poveljniku Görgeyu. Ko je pobegnil, je pa vzel seboj kraljevo krono z drugimi znamenji ogrske kraljeve oblasti. Dragoceni plen je izginil, in tudi ko je že cesarska vojska podjarmila vso Ogrsko, ni bilo moči dobiti nazaj ogrske krone. Čez štiri leta je na tem kraju pri Oršovi kopal rumunski delavec Juon Morosina z drugimi delavci in našel skrinjico s starodavnimi vladarskimi znaki.

Za Kazansko sotesko so zanimiva tako imenovana „Železna vrata“, turški „Demirkapi“. Donavo stiskajo tu od obeh strani visoke skale, s katerimi se končuje na levi strani Karpatsko gorovje, na desni pa Balkan. Skale se vlečejo počez skozi celo strugo. To so Prigradske pečine, nevaren prehod za ladje. Tukaj pada Donava jako naglo. Pri začetku kataraktov ob Szentski pečini je Donava še 50·76 m nad morjem, pri „Železnih vratih“ pa le še 30·88 m.

Prišel sem v Oršovo nazaj in stopil v pisarno „Donavskega parobrodnege društva“, da si kupim vozno karto. Imel sem namreč



Herkulovi vari.

namen, peljati se iz Oršove po Donavi do Gjurgjeva, odtod pa z železnico v Bukarešt. Usoda je hotela drugače. „Danes ne odide nikak parobrod proti Rumuniji“, mi pravi uradnik. „Kako to, da ne? Danes je nedelja, in v nedeljo popoldan vozi ogrski parobrod, saj tako je pisano na voznem redu“, mu rečem. On pa mi odgovori: „Parobrod se je pokvaril. Počakajte do jutri. Jutri popoldan odide drug, avstrijski parobrod.“

Tešek kérem, tu ga imaš šmenta! Tako lep načrt sem si bil napravil, pa mi ga ena sama beseda vsega uniči. Naj li čakam cel dan brez vsega dela in postopam po Oršovi? Nikakor ne; saj ni parobrod edino prometno sredstvo. Čemu pa je železnica?

Gostilničarju potožim svojo srčno bolečino. „Čez nekaj časa odide rumunski vlak iz Verciorove. Če se peljete s kočijo, ga še ujamete“, me potolaži. Čez par sekund pa pristavi: „Ne, ni mogoče, da bi ga ujeli; je že prekesno.“ Zapeljivec pa je v istem hipu privedel na mesto voznika, ki me zagotavlja: „Gospod, jaz imam čile konje; pripeljem Vas še o pravem času.“ Dal sem se preslepiti, stopil na voz, in zdrčali smo po prašni cesti v dobro uro oddaljeno Verciorovo, prvo vasico in železniško postajo v Rumuniji. Pa kaj bi vam pravil, bilo je že davno prepozno! „Vlak je že



Kapela ogrske krone.